ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 13ης Μαρτίου 1997 *

Στην υπόθεση C-131/95,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Nederlandse Raad van State (Κάτω Χώρες) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

P. J. Huijbrechts

και

Commissie voor de behandeling van administratieve geschillen ingevolge artikel 41 der Algemene Bijstandswet in de provincie Noord-Brabant,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 67 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και αναπροσαρμόστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 1983 (ΕΕ L 230, σ. 6), και του άρθρου 6 της Συνθήκης ΕΚ,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. C. Moitinho de Almeida, πρόεδρο τμήματος, D. A. O. Edward (εισηγητή), J.-P. Puissochet, P. Jann και M. Wathelet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. La Pergola
γραμματέας: L. Hewlett, υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον A. Bos, νομικό σύμβουλο στο Υπουργείο Εξωτερικών,

— η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον A. J. Navarro González, γενικό διευθυντή του κοινοτικού νομικού και θεσμικού συντονισμού, και τη G. Calvo Díaz, abogado del Estado της Νομικής Υπηρεσίας του Κράτους,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τη Μ. Πατακιά και τον H. van Vliet, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Ολλανδικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπουμένης από τον M. A. Fierstra, αναπληρωτή νομικό σύμβουλο στο Υπουργείο Εξωτερικών, της Ισπανικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπουμένης από τη G. Calvo Díaz, και της Επιτροπής, εκπροσωπουμένης από τον H. van Vliet, κατά τη συνεδρίαση της 18ης Ιουνίου 1996,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 3ης Οκτωβρίου 1996,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 1994, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 21 Απριλίου 1995, το Nederlandse Raad van State υπέβαλε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 67 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και αναπροσαρμόστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 1983 (ΕΕ L 230, σ. 6, στο εξής: κανονισμός), και του άρθρου 6 της Συνθήκης ΕΚ.

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Huijbrechts και της Commissie voor de behandeling van administratieve geschillen ingevolge artikel 41 der Algemene Bijstandswet in de provincie Noord-Brabant (επιτροπής διακανονισμού διοικητικών διαφορών της επαρχίας Noord-Brabant, συσταθείσας με το άρθρο 41 του Algemene Bijstandswet, στο εξής: επιτροπή) επ' ευκαιρία της χορηγήσεως, δυνάμει του Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (νόμου περί εισοδηματικής ενισχύσεως των ηλικιωμένων και μερικώς ανικάνων προς εργασία ανέργων, *Stbl.* 1986, 565, στο εξής: IOAW), παροχής η οποία διαδέχθηκε παροχή ανεργίας.

Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του IOAW προβλέπει τη χορήγηση επιδόματος μεταξύ άλλων στον «άνεργο», ο ορισμός του οποίου δίδεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, initio και στοιχείο α', σύμφωνα με το οποίο ως άνεργος λογίζεται όποιος:

«1. δεν απασχολείται και δεν έχει ακόμη συμπληρώσει το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του·

2. απώλεσε τη θέση εργασίας του μετά το πεντηκοστό έτος της ηλικίας του αλλά προ του πεντηκοστού εβδόμου και ημίσεος έτους·

3. μετά την απώλεια της θέσεώς του, καθ' όλη τη διάρκεια της προβλεπομένης από το άρθρο 42, παράγραφοι 1 και 2, ή το άρθρο 43, παράγραφος 2, και το άρθρο 49, παράγραφος 1, του Werkloosheidswet (νόμου περί ανεργίας, *Stbl.* 1986, 566) ενισχύσεως και, οσάκις τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 76 του ίδιου νόμου, ελάμβανε παροχή, η οποία διαδέχθηκε την πρώτη, βάσει του νόμου αυτού.»

Η ολλανδικής ιθαγενείας Huijbrechts εργάστηκε στο Bergen op Zoom (Κάτω Χώρες) από το 1968 έως το 1982, ενώ κατοικούσε στο Βέλγιο. Μετά την απόλυσή της, η προσφεύγουσα λάμβανε επίδομα ανεργίας στο Βέλγιο. Περί τα τέλη Δεκεμβρίου 1987, μετοίκησε στις Κάτω Χώρες, όπου εξακολούθησε να λαμβάνει, δυνάμει της βελγικής νομοθεσίας, το επίδομα ανεργίας.

Στις 5 Απριλίου 1988 η προσφεύγουσα υπέβαλε ενώπιον της δημοτικής αρχής της πόλεως Pulle (Κάτω Χώρες) αίτηση προκειμένου να τύχει του καταβαλλομένου δυνάμει του IOAW επιδόματος. Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε στις

15 Αυγούστου 1989 με το αιτιολογικό ότι η Huijbrechts δεν πληρούσε την κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, initio και στοιχείο α', σημείο 3, του IOAW προϋπόθεση. Με απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 1989 η εν λόγω αρχή απέρριψε και την ένσταση της προσφεύγουσας κατά της εν λόγω αποφάσεως.

6 Κατόπιν αυτού, η Huijbrechts άσκησε ενώπιον της επιτροπής διοικητική προσφυγή, επικαλούμενη το άρθρο 67 του κανονισμού, το οποίο προβλέπει ότι, για τους σκοπούς της κτήσεως, διατηρήσεως ή ανακτήσεως του δικαιώματος παροχών ανεργίας, ο αρμόδιος φορέας κράτους μέλους πρέπει να λαμβάνει υπόψη, κατά το μέτρο που απαιτείται, τις περιόδους ασφαλίσεως ή απασχολήσεως που πραγματοποιήθηκαν υπό τη νομοθεσία άλλου κράτους μέλους.

7 Στις 27 Αυγούστου 1990, η επιτροπή απέρριψε την προσφυγή της Huijbrechts ως αβάσιμη με το αιτιολογικό, αφενός, ότι η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως άνεργη, κατά την έννοια του IOAW, αφετέρου, ότι ο IOAW δεν αποτελεί ασφάλεια κατά την έννοια του κανονισμού.

8 Κατά της αποφάσεως αυτής, η Huijbrechts προσέφυγε ενώπιον του Nederlandse Raad van State. Στο πλαίσιο της προσφυγής αυτής, η Huijbrechts επαναλαμβάνει το επιχείρημα ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 67 του κανονισμού, πληροί τις προβλεπόμενες στο άρθρο 2, παράγραφος 1, initio και στοιχείο α', σημείο 3, του IOAW προϋποθέσεις.

9 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Nederlandse Raad van State ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Ερωτάται αν, οσάκις η νομοθεσία κράτους μέλους εξαρτά, όπως συμβαίνει με το άρθρο 2, παράγραφος 1, initio και στοιχείο α', σημείο 3, του IOAW, τη χορήγηση παροχής που έπεται χρονικώς παροχής ανεργίας από την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος εισέπραττε παροχή ανεργίας καθόλο το χρονικό διάστημα που προβλέπουν οι εφαρμοστέες εντός του κράτους μέλους

αυτού διατάξεις περί ανεργίας, πρέπει να θεωρούνται τα διαστήματα κατά τα οποία ο δικαιούχος εισέπραττε παροχή ανεργίας εντός άλλου κράτους μέλους ως περίοδοι ασφαλίσεως ή απασχολήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 67 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας.

2) Ερωτάται αν, σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, το γεγονός ότι οι ληφθείσες εντός άλλου κράτους μέλους παροχές ανεργίας δεν λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να εκτιμηθεί αν πληρούται η προϋπόθεση του άρθρου 2, παράγραφος 1, initio και στοιχείο α', σημείο 3, του ΙΟΑW, κατά την οποία οι παροχές ανεργίας πρέπει να εισπράττονται καθόλο το χρονικό διάστημα της παροχής που προβλέπουν οι εφαρμοστέες εντός του αρμοδίου κράτους μέλους διατάξεις περί ανεργίας, συνιστά δυσμενή διάκριση λόγω ιθαγενείας, κατά την έννοια του άρθρου 7 της Συνθήκης ΕΟΚ (ήδη άρθρου 6 της Συνθήκης ΕΚ)».

10 Έτσι διατυπωμένα, τα δύο αυτά ερωτήματα, τα οποία απαιτείται να εξεταστούν από κοινού, αφορούν αποκλειστικώς τη δυνατότητα εφαρμογής, σε μια περίπτωση όπως αυτή της διαφοράς της κύριας δίκης, του άρθρου 67 του κανονισμού ή, αντ' αυτού, του άρθρου 6 της Συνθήκης.

11 Πάντως, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο, το οποίο είναι αρμόδιο, στα πλαίσια του άρθρου 177 της Συνθήκης, να παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών όλα τα στοιχεία ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου, μπορεί να υποχρεωθεί να λάβει υπόψη κανόνες του κοινοτικού δικαίου στους οποίους δεν αναφέρθηκε το εθνικό δικαστήριο διατυπώνοντας τα ερωτήματά του (απόφαση της 2ας Φεβρουαρίου 1994 στην υπόθεση C-315/92, Verband Sozialer Wettbewerb, Συλλογή 1994, σ. I-317, σκέψη 7).

12 Ενόψει των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς στην κύρια δίκη, απαιτείται, λοιπόν, προκειμένου να δοθεί λυσιτελής απάντηση στον εθνικό δικαστή, η διερεύνηση και του ζητήματος της δυνατότητας εφαρμογής των λοιπών συναφών διατάξεων του κανονισμού, πέραν εκείνης του άρθρου 67.

13 Όσον αφορά το προσωπικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, πρέπει να αναχθούμε στο άρθρο 2 αυτού. Κατά την παράγραφο 1 της εν λόγω διατάξεως, ο κανονισμός εφαρμόζεται, ιδίως, στους «μισθωτούς ή μη μισθωτούς που υπάγονται ή υπήχθησαν στη νομοθεσία ενός ή περισσοτέρων από τα κράτη μέλη και είναι υπήκοοι ενός από τα κράτη μέλη».

14 Το άρθρο 1, στοιχείο β', του κανονισμού δίδει τον ορισμό του «μεθοριακού εργαζομένου» ως του εργαζομένου, μισθωτού ή μη, ο οποίος ασκεί την επαγγελματική δραστηριότητά του στο έδαφος ενός κράτους μέλους και κατοικεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους όπου επιστρέφει, καταρχήν, κάθε ημέρα ή τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα.

15 Ένας εργαζόμενος, όπως η προσφεύγουσα της κύριας δίκης, εμπίπτει στον ορισμό αυτό. Πράγματι, η Huijbrechts άσκησε κατά το διάστημα μεταξύ των ετών 1968 και 1982 επαγγελματική δραστηριότητα στο ολλανδικό έδαφος, μολονότι κατοικούσε στο βελγικό έδαφος όπου επέστρεφε κάθε ημέρα ή, τουλάχιστον, μία φορά την εβδομάδα.

16 Όσον αφορά την ερμηνεία των ουσιαστικών διατάξεων του κανονισμού, πρέπει, κατά πάγια νομολογία, να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνον οι όροι των διατάξεων αυτών αλλά, επίσης, το πλαίσιό τους και οι στόχοι που επιδιώκονται από την κανονιστική ρύθμιση της οποίας αποτελούν μέρος (απόφαση της 2ας Ιουνίου 1994 στην υπόθεση C-30/93, AC-ATEL Electronics Vertriebs, Συλλογή 1994, σ. I-2305, σκέψη 21).

17 Οι διατάξεις του τίτλου II του κανονισμού συνιστούν πλήρες και ενιαίο σύστημα κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, σκοπός του οποίου είναι η υπαγωγή των εργαζομένων που διακινούνται εντός της Κοινότητας στο σύστημα

κοινωνικής ασφαλίσεως ενός μόνο κράτους μέλους, ώστε να αποφεύγονται η σώρευση εφαρμοστέων εθνικών νομοθεσιών και οι εξ αυτών δυνάμενες να προκύψουν περιπλοκές (απόφαση της 24ης Μαρτίου 1994 στην υπόθεση C-71/93, Van Poucke, Συλλογή 1994, σ. I-1101, σκέψη 22).

18 Προς τον σκοπό αυτό, το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού ορίζει ότι «(...) τα πρόσωπα για τα οποία ισχύει ο παρών κανονισμός υπόκεινται στη νομοθεσία ενός μόνο κράτους μέλους» και ότι «η νομοθεσία αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος τίτλου». Δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 2, στοιχείο α', «το πρόσωπο που ασκεί μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος κράτους μέλους υπόκειται στη νομοθεσία του κράτους αυτού, ακόμη και αν κατοικεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους (...)».

19 Το Δικαστήριο έκρινε ότι η τελευταία αυτή διάταξη έχει ως αποκλειστικό σκοπό τον προσδιορισμό της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας και όχι τον καθορισμό των προϋποθέσεων για τη σύσταση του δικαιώματος ή την υποχρέωση υπαγωγής στο σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως (απόφαση της 3ης Μαρτίου 1990 στην υπόθεση C-2/89, Kits van Heijningen, Συλλογή 1990, σ. I-1755, σκέψη 19).

20 Ο εξαγγελλόμενος στο άρθρο 13 γενικός κανόνας καθίσταται σαφής, όσον αφορά τις παροχές ανεργίας, με τις διατάξεις των άρθρων 67 και 68 του κανονισμού, οι οποίες καθορίζουν τον τρόπο υπολογισμού των εν λόγω παροχών, καθώς και με εκείνες του άρθρου 69, οι οποίες προβλέπουν υπό ορισμένες προϋποθέσεις τη διατήρηση του δικαιώματος λήψεως των παροχών στο κράτος της τελευταίας απασχολήσεως, εφόσον ο ενδιαφερόμενος μετακινείται εντός ενός ή περισσοτέρων άλλων κρατών μελών προκειμένου να αναζητήσει εκεί εργασία.

21 Από το σύνολο των προμνησθεισών διατάξεων προκύπτει ότι το αρμόδιο σε θέματα παροχών ανεργίας κράτος είναι το κράτος της τελευταίας απασχολήσεως (βλ. απόφαση της 7ης Μαρτίου 1985 στην υπόθεση 145/84, Cochet, Συλλογή 1985, σ. 801, σκέψη 14), υπό την έννοια ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 1, στοιχεία ιδ' και ιστ' του κανονισμού, το εν λόγω κράτος μέλος οφείλει καταρχήν να καταβάλει τις ανωτέρω παροχές.

22 Πάντως, ο κανονισμός προβλέπει παρέκκλιση από την εν λόγω αρχή για τον μεθοριακό εργαζόμενο. Πράγματι, το άρθρο 71, παράγραφος 1, initio και στοιχείο α', περίπτωση ii, του κανονισμού ορίζει ότι:

«1. Ο τελών σε κατάσταση ανεργίας μισθωτός που κατοικούσε κατά τη διάρκεια της τελευταίας απασχολήσεώς του στο έδαφος κράτους μέλους άλλου από το αρμόδιο κράτος λαμβάνει παροχές κατά τις ακόλουθες διατάξεις:

α) i) (...)

ii) ο μεθοριακός εργαζόμενος, ο οποίος τελεί σε κατάσταση πλήρους ανεργίας, λαμβάνει παροχές σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου κατοικεί, ως να είχε υπαχθεί στη νομοθεσία αυτή κατά τη διάρκεια της τελευταίας απασχολήσεώς του· οι παροχές αυτές καταβάλλονται από τον φορέα του τόπου κατοικίας και εις βάρος του·

(...)».

23 Όπως προκύπτει από την ανωτέρω διάταξη, ο μεθοριακός εργαζόμενος που τελεί σε κατάσταση πλήρους ανεργίας δεν έχει το δικαίωμα λήψεως του επιδόματος ανεργίας στο κράτος της τελευταίας απασχολήσεώς του, έστω και αν κατέβαλε εκεί εισφορές, αλλ' οφείλει να υπαχθεί στο σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως του κράτους της κατοικίας του και να λαμβάνει εκεί, καθ' όλη τη διάρκεια της εκεί κατοικίας του, τις παροχές ανεργίας δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους αυτού.

24 Σύμφωνα με το γράμμα του άρθρου 71, παράγραφος 1, initio και στοιχείο α', περίπτωση ii, του κανονισμού, το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου κατοικεί ο μεθοριακός εργαζόμενος μεριμνά για την καταβολή των παροχών αυτών «ως εάν» ήταν το κράτος αυτό εκείνο της τελευταίας απασχολήσεως. Καίτοι το πλάσμα αυτό δικαίου αναστέλλει τις υποχρεώσεις του κράτους της τελευταίας απασχολήσεως ενόσω ο άνεργος εξακολουθεί να κατοικεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, δεν έχει ως συνέπεια την κατάργησή τους.

Έτσι, στην προαναφερθείσα απόφαση Cochet, το Δικαστήριο έκρινε, αφενός, ότι οι διατάξεις του άρθρου 71, παράγραφος 1, initio και στοιχείο α', περίπτωση ii, του κανονισμού αφήνουν ανέπαφη την αρχή ότι αρμόδιο κράτος είναι το κράτος της τελευταίας απασχολήσεως (σκέψη 15), αφετέρου, ότι το άρθρο 69, το οποίο αφορά τους «ανέργους που μεταβαίνουν σε κράτος μέλος άλλο από το αρμόδιο κράτος», δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση του μεθοριακού εργαζομένου ο οποίος τελεί σε κατάσταση πλήρους ανεργίας και ο οποίος, αφού έπαυσε να ασκεί την τελευταία απασχόλησή του, εγκαθίσταται στο έδαφος του αρμοδίου κράτους μέλους, ήτοι του κράτους μέλους όπου άσκησε την τελευταία απασχόλησή του.

Από τις προηγηθείσες σκέψεις προκύπτει ότι, σε περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης, το γεγονός ότι η ενδιαφερομένη κατοικούσε στο Βέλγιο και ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 71, παράγραφος 1, initio και στοιχείο α', περίπτωση ii, του κανονισμού, εισέπραξε εκεί επίδομα ανεργίας δυνάμει της βελγικής νομοθεσίας δεν είναι ικανό να αφαιρέσει από το κράτος της τελευταίας απασχολήσεώς της, ήτοι από το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, την καταρχήν αρμοδιότητά του. Πράγματι, το Βασίλειο του Βελγίου όφειλε να καταβάλει το εν λόγω επίδομα «ως εάν» επρόκειτο για το κράτος της τελευταίας απασχολήσεως.

Ομοίως, το ότι τους τρεις μήνες που ακολούθησαν τη μετοίκησή της στις Κάτω Χώρες η ενδιαφερομένη εξακολούθησε να εισπράττει το επίδομα ανεργίας δυνάμει της βελγικής νομοθεσίας οφείλεται σε εσφαλμένη εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού. Επομένως, το γεγονός αυτό δεν μπορεί να επηρεάσει την έννομη κατάσταση της ενδιαφερομένης.

Από τις προηγηθείσες σκέψεις προκύπτει ότι, οσάκις ο μεθοριακός εργαζόμενος που τελεί σε κατάσταση ανεργίας και αφού έλαβε παροχές ανεργίας στο κράτος της κατοικίας του ορίζει τον τόπο κατοικίας του στο κράτος της τελευταίας απασχολήσεώς του, η προβλεπομένη με το άρθρο 71, παράγραφος 1, initio και στοιχείο α', περίπτωση ii, του κανονισμού παρέκκλιση παύει να τυγχάνει εφαρμογής οπότε το κράτος της τελευταίας απασχολήσεως οφείλει να αναλάβει για πρώτη φορά ή να αναλάβει εκ νέου τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον κανονισμό σε θέματα παροχών ανεργίας. Επομένως, οι καταβληθείσες από το κράτος της προσωρινής κατοικίας παροχές πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εφαρμογή της νομοθεσίας του κράτους της τελευταίας απασχολήσεως, ως εάν είχαν καταβληθεί από αυτό.

Κατόπιν αυτού, χωρίς να απαιτείται η εξέταση του άρθρου 6 της Συνθήκης, η απάντηση στα υποβληθέντα ερωτήματα είναι ότι οι διατάξεις του κανονισμού σχετικά με τις παροχές ανεργίας, και ιδίως το άρθρο 71, παράγραφος 1,

initio και στοιχείο α', περίπτωση ii, αυτού, σε συνδυασμό με το άρθρο 13, έχουν την έννοια ότι, οσάκις στο κράτος της τελευταίας απασχολήσεως η χορήγηση παροχής που διαδέχεται χρονικώς χορήγηση παροχής ανεργίας εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος εισέπραξε επίδομα ανεργίας επί συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, το κράτος αυτό οφείλει να λάβει υπόψη το επίδομα ανεργίας που εισέπραξε ο μεθοριακός εργαζόμενος στο κράτος της κατοικίας του, σύμφωνα προς τις διατάξεις του άρθρου 71, παράγραφος 1, initio και στοιχείο α', περίπτωση ii, ως εάν το επίδομα αυτό είχε εισπραχθεί στο πρώτο κράτος.

Επί των δικαστικών εξόδων

30 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Ολλανδική και η Ισπανική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 1994 το Nederlandse Raad van State, αποφαίνεται:

Οι διατάξεις σχετικά με τις παροχές ανεργίας του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων

κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και αναπροσαρμόστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 1983, και ιδίως το άρθρο 71, παράγραφος 1, initio και στοιχείο α', περίπτωση ii, αυτού, σε συνδυασμό με το άρθρο 13, έχουν την έννοια ότι, οσάκις στο κράτος της τελευταίας απασχολήσεως η χορήγηση παροχής που διαδέχεται χρονικώς χορήγηση παροχής ανεργίας εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος εισέπραξε επίδομα ανεργίας επί συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, το κράτος αυτό οφείλει να λάβει υπόψη το επίδομα ανεργίας που εισέπραξε ο μεθοριακός εργαζόμενος στο κράτος της κατοικίας του, σύμφωνα προς τις διατάξεις του άρθρου 71, παράγραφος 1, initio και στοιχείο α', περίπτωση ii, ως εάν το επίδομα αυτό είχε εισπραχθεί στο πρώτο κράτος.

Moitinho de Almeida Edward Puissochet

Jann Wathelet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 13 Μαρτίου 1997.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

J. C. Moitinho de Almeida